

Sygn. akt V CZ 19/06

POSTANOWIENIE

Dnia 26 kwietnia 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Antoni Górski

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa Syndyka Masy Upadłości "E." Spółki

z ograniczoną odpowiedzialnością w D.

przeciwko "H." Spółce Akcyjnej w G.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 kwietnia

2006 r.,

zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 2 stycznia 2006 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 2 stycznia 2006 r. Sąd Apelacyjny w K. odrzucił skargę kasacyjną pozwanego H. S.A. na tej podstawie, że pozwany nie uiszczył w terminie należnej opłaty. Wraz z wezwaniem do uiszczenia wpisu sądowego pełnomocnikowi pozwanego doręczono również postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 28 października 2005 r. oddalające wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych. W uzasadnieniu postanowienia Sąd Apelacyjny uznał wniosek strony pozwanej o zwolnienie od kosztów sądowych za oczywiście bezzasadny z tego powodu, że strona posiadała dostateczne środki na bieżącą działalność, z których mogła i powinna była uiszczyć należną opłatę. W związku z powyższym przesłanki zwolnienia od kosztów z art. 113 § 2 k.p.c. nie zostały spełnione.

W zażaleniu od postanowienia z dnia 2 stycznia 2006 r. pełnomocnik pozwanego podniósł, iż oba terminy siedmiodniowe: do uzupełnienia braku skargi kasacyjnej oraz do złożenia zażalenia na postanowienie z dnia 28 października 2005 r. biegnęły od daty łącznego doręczenia wezwania do uzupełnienia braku skargi oraz odpisu postanowienia o oddaleniu wniosku o zwolnienie pozwanego od kosztów sądowych. W terminie otwartym do złożenia zażalenia od postanowienia nie można żądać uiszczenia opłaty z uwagi na nieprawomocność postanowienia. Brak zatem było podstawy do wydania zaskarżonego postanowienia o odrzuceniu skargi kasacyjnej. W petitum zażalenia żalący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest pozbawione uzasadnionych podstaw. Przede wszystkim należy zwrócić uwagę, że nie przysługuje do Sądu Najwyższego zażalenie na postanowienie sądu drugiej instancji oddalające wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, co wyraźnie wynika z art. 394¹ k.p.c. W dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwał się pogląd, że w razie, gdy przyczyną odrzucenia

kasacji było nieuiszczenie wpisu sądowego, objętego wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych, który sąd drugiej instancji oddalił, na wniosek strony zgłoszony w zażaleniu Sąd Najwyższy może rozpoznawać, w postępowaniu wywołanym wniesieniem zażalenia na postanowienie odrzucające kasację, również zasadność postanowienia o odmowie zwolnienia od kosztów sądowych (tak m.in. w postanowieniu SN z 8 marca 2000 r., I CZ 259/99, niepubl.; zob. także postanowienie SN z 10 kwietnia 2001 r., I CZ 20/01, niepubl. oraz postanowienie SN z 12 grudnia 2003 r., V CZ 129/03, niepubl.). Orzeczenia te zachowują aktualność również w obecnym stanie prawnym.

Rzecz jednak w tym, że skarżący jest wówczas obowiązany, już w petitum zażalenia skierowanego do Sądu Najwyższego, wyraźnie żądać także zbadania zasadności postanowienia o odmowie zwolnienia od kosztów, stanowiącego przesłankę postanowienia o odrzuceniu skargi kasacyjnej. Żądanie to powinno być kompletne pod względem merytorycznym i formalnym, tj. powinno opierać się na przytoczeniu właściwych przepisów prawa, w postaci art. 113 § 2 k.p.c. oraz odpowiednio stosowanego art. 380 kpc, które ze względu na brak odrębnej zaskarżalności postanowienia o odmowie zwolnienia od kosztów sądowych pozwalają na objęcie kontrolą Sądu Najwyższego obu tych kwestii. Obowiązkiem żalącego jest nadto, obok zakwestionowania podstaw do odrzucenia skargi kasacyjnej, wywieść, dlaczego uważa stanowisko sądu drugiej instancji w przedmiocie zwolnienia od kosztów za bezzasadne.

Przedmiotowe zażalenie jest tymczasem sformułowane wadliwie, albowiem jest wyraźnie skierowane wyłącznie przeciwko postanowieniu Sądu Apelacyjnego z 2 stycznia 2006 r. Skarżący nie wskazuje żadnych okoliczności, które jego zdaniem, wbrew stanowisku Sądu Apelacyjnego, uzasadniały zwolnienie od kosztów sądowych. Oznacza to, że skarżący nie stworzył Sądowi Najwyższemu odpowiedniej podstawy do merytorycznej kontroli w postępowaniu zażaleniowym zasadności zwolnienia go od kosztów postępowania kasacyjnego. Zarzut przedwczesnego odrzucenia skargi kasacyjnej, przed uprawomocnieniem się postanowienia o odmowie zwolnienia od kosztów sądowych jest bezzasadny, skoro postanowienie to staje się prawomocne w dacie jego wydania, bowiem — jak wskazano na wstępie — nie przysługuje od niego zażalenie do Sądu Najwyższego.

Skoro zaś bezspornie skarżący nie uiścił należnej opłaty, należało przyjąć, że odrzucenie przez Sąd Apelacyjny skargi kasacyjnej na zasadzie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j.t.: Dz.U. z 2002 r. Nr 9, poz. 88 ze zm.) miało usprawiedliwione podstawy.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., oddalił zażalenie jako nieuzasadnione.